

MASTEROPLEIDING ARCHEOLOGIE

FACULTEIT DER GEESTESWETENSCHAPPEN

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0734

© 2020 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE MASTEROPLEIDING ARCHEOLOGIE VAN DE VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	5
WERKWIJZE VAN HET PANEL	6
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	9
ORGANISATORISCHE CONTEXT	11
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	12
BIJLAGEN	23
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	25
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA	27
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	28
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	29

Dit rapport is vastgesteld op 3 maart 2020

RAPPORT OVER DE MASTEROPLEIDING ARCHEOLOGIE VAN DE VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

Dit rapport volgt het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2018).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

Masteropleiding Archeologie

Naam van de opleiding:	Archeologie
CROHO-nummer:	60805
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	<ul style="list-style-type: none">- Archaeology of Northwestern Europe- Mediterranean Archaeology- Landscape and Heritage
Locatie(s):	Amsterdam
Variant(en):	voltijd
Onderwijstaal:	Engels
Bijzonderheden:	
<i>Gezamenlijk Programma:</i>	
- <i>betrokken partnerinstellingen:</i>	UVA
Vervaldatum accreditatie:	01/05/2020

Het bezoek van het visitatiepanel Archeologie aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam vond plaats op 8 en 9 oktober 2019.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Vrije Universiteit Amsterdam
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 17 juni 2019 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de masteropleiding Archeologie beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. J. (Jan) Driessen, professor in de Griekse Archeologie, verbonden aan het Department of Art and Archaeology van de UCLouvain (België) [voorzitter];
- Prof. dr. M.A.E. (Marc) De Bie, professor in Prehistorie, verbonden aan de vakgroep Kunstwetenschappen en Archeologie van de Vrije Universiteit Brussel (België);
- Dr. S. (Stijn) Arnoldussen, universitair docent op het gebied van de Late Prehistorie aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Dr. A. (Astrid) Van Oyen, assistant professor in Classical Archaeology aan het Department of Classics van Cornell University (Verenigde Staten);
- J. (Jelke) Take, derdejaars bachelorstudent Archeologie aan de Rijksuniversiteit Groningen [student-lid].

Het panel werd ondersteund door Drs. R. (Renate) Prenen, die optrad als secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De beoordeling van de masteropleiding Archeologie aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam was onderdeel van de visitatiegroep Archeologie. Van september tot en met oktober beoordeelde het panel in totaal acht opleidingen aan vier universiteiten. Het cluster bestond uit de volgende deelnemende instellingen: Universiteit Leiden, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam en de Rijksuniversiteit Groningen.

Het cluster Archeologie heeft de logistieke en praktische begeleiding van de visitatie en de rapportage uitbesteed aan evaluatiebureau QANU. Anke van Wier MA, begeleidde het cluster als coördinator van QANU. Anke van Wier en Renate Prenen traden op als secretaris in het cluster Archeologie.

Tijdens de visitatie van de Vrije Universiteit Amsterdam werd het panel ondersteund door Renate Prenen. Zij is door de NVAO als secretaris gecertificeerd.

Het visitatiepanel

Bij de samenstelling van het visitatiepanel werd rekening gehouden met de expertise, beschikbaarheid en onafhankelijkheid van de panelleden. Het visitatiepanel bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. M.A.E. (Marc) De Bie, professor in Prehistorie, verbonden aan de vakgroep Kunstwetenschappen en Archeologie van de Vrije Universiteit Brussel (België) [voorzitter],
- Prof. dr. J. (Jan) Driessen, professor in de Griekse Archeologie, verbonden aan het Department of Art and Archaeology van de UCLouvain (België) [voorzitter];
- Prof. dr. F. (Fleur) Kemmers, professor in Coinage and Money in the Graeco-Roman World aan Goethe University Frankfurt am Main (Duitsland);
- Dr. M.P.W. (Martin) Meffert, Provinciaal archeoloog en senior policy advisor Cultural Heritage bij de Provincie Noord-Brabant;
- Dr. S. (Stijn) Arnoldussen, universitair docent op het gebied van de Late Prehistorie aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Dr. A. (Astrid) Van Oyen, assistant professor in Classical Archaeology aan het Department of Classics van Cornell University (Verenigde Staten);
- Dr. P. (Peter) Jongste, stafdocent HBO Archeologie bij Hogeschool Saxion en zelfstandig projectleider voor Jongste Projectmanagement & Advies;
- Dr. L.I. (Laura) Kooistra, senior KNA-specialist Archeobotanie bij BIAX Consult, onderzoeks- en adviesbureau voor biologische archeologie en landschapsreconstructie;
- J. (Jelke) Take, derdejaars bachelorstudent Archeologie aan de Rijksuniversiteit Groningen [student-lid];
- S. (Stefan) Weijgertse BA, Masterstudent Digital Archaeology aan de Universiteit Leiden [student-lid].

Vorbereiding

Op 10 mei 2019 vond de voorzitterstraining plaats. Daarbij informeerde QANU de panelvoorzitter over zijn rol tijdens de visitatie(s). Ook werd hij geïnformeerd over de van toepassing zijnde beoordelingskaders, de werkwijze en de planning van bezoeken en rapportage. Het panel kwam voor de eerste keer bijeen in een startvergadering op 17 juni 2019, waarin de beoordelingskaders, het visitatieproces en de planning aan bod kwamen. Tevens werd een werkwijze voor de visitaties afgesproken.

De coördinator stelde een bezoekprogramma op in overleg met de contactpersonen van de faculteit. De faculteit selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Het bezoekprogramma is in dit rapport opgenomen als bijlage 3.

In de aanloop naar het visitatiebezoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam ontving QANU de zelfevaluatie-rapporten van de opleiding en stuurde deze door aan de panelleden. De coördinator en

panelvoorzitter maakten een selectie van 15 eindwerken van elk van de te beoordelen opleidingen. Deze eindwerken werden geselecteerd uit een lijst van afgestudeerden over de periode 2015-2018. De opleiding kent 3 tracks: Archaeology of Northwestern Europe (met 9 afgestudeerden), Mediterranean Archaeology (7 afgestudeerden) en Landscape and Heritage (6 afgestudeerden). Gelet op deze omvang selecteerde QANU 9 scripties voor de track Archaeology of Northwestern Europe, 5 scripties voor de track Mediterranean Archaeology en 4 scripties voor de track Landscape and Heritage. Verder hielden de coördinator en voorzitter rekening met variatie in onderwerpkeuze, begeleiding en beoordeling. Verder hielden de coördinator en voorzitter rekening met variatie in onderwerpkeuze, begeleiding en beoordeling.

De panelleden bestudeerden het zelfevaluatie-rapport, de eindwerken en de bijbehorende beoordelingsformulieren en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden.

Voorafgaand aan het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van de zelfevaluatie-rapporten, de gelezen scripties en de taakverdeling ter sprake kwamen.

Bezoek

Het visitatiebezoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam vond plaats op 8 en 9 oktober 2019. Voorafgaand aan en tijdens het bezoek bestudeerde het panel aanvullend materiaal. Een overzicht van dit materiaal is te vinden in bijlage 4. Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissie. Tevens bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopsprekkuur. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Het panel beëindigde het bezoek met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van het bezoek gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de voorlopige indrukken en algemene observaties van het panel presenteerde.

Consistentie en ijking

De consistentie in de beoordeling werd op diverse manieren geborgd:

1. Het panel werd zodanig samengesteld dat de voorzitter en/of een aantal panelleden bij meerdere visitatiebezoeken aanwezig was/waren.
2. De coördinator was aanwezig bij de start van elk visitatiebezoek in het cluster en het opstellen van de voorlopige bevindingen aan het eind van elk bezoek.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan de coördinator voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de coördinator het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de coördinator en de voorzitter door de secretaris gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit en aan het College van Bestuur van de universiteit.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definitie voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een associate degree-, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Voldoet

De opleiding voldoet op de standaard aan basiskwaliteit.

Voldoet ten dele

De opleiding voldoet in belangrijke mate aan basiskwaliteit op de standaard maar er zijn verbeteringen nodig om volledig aan de standaard te voldoen.

Voldoet niet

De opleiding voldoet niet aan basiskwaliteit op de standaard.

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities gehanteerd voor de beoordeling van de opleiding als geheel:

Positief

Op alle standaarden 'voldoet'.

Positief onder voorwaarden

Standaard 1 'voldoet' en maximaal op twee standaarden een 'voldoet ten dele' waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Negatief

In de volgende situaties:

- 'voldoet niet' op een of meer standaarden;
- 'voldoet ten dele' op standaard 1;
- 'voldoet ten dele' op een of twee standaarden waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- op drie of meer standaarden 'voldoet ten dele'.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Beoogde leerresultaten

De masteropleiding Archeologie van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) is onderdeel van het *Amsterdam Centre for Ancient Studies and Archaeology* (ACASA). ACASA is het samenwerkingsverband van de Vrije Universiteit (VU) en de UvA, waarin de instellingen sinds 2012 de masteropleidingen *Classics and Ancient Civilizations* en *Archaeology* en sinds 2017 de bacheloropleidingen Archeologie, Griekse en Latijnse Taal en Cultuur (GLTC) en Oudheidwetenschappen gezamenlijk aanbieden. De masteropleiding richt zich op de studie van de materiële cultuur van samenlevingen in Europa en het aangrenzende Middellandse Zeegebied vanuit een historisch en cultureel-antropologisch perspectief. De opleiding heeft drie afstudeerrichtingen: Mediterranean Archaeology, Archaeology of Northwestern Europe en Landscape and Heritage.

Het panel is positief over het gezamenlijk aanbieden van de twee masteropleidingen Archeologie van de UvA en de VU onder de vlag van ACASA. De expertises van beide instellingen zijn aanvullend en versterken elkaar. Het panel kan zich vinden in het profiel van de opleiding, dat zich onder andere kenmerkt door een oriëntatie op Europa en de antieke wereld en het gebruik van een historische en cultureel-antropologische invalshoek. De keuze voor de drie afstudeerrichtingen, Mediterranean Archaeology, Archaeology of Northwestern Europe en Landscape and Heritage, is in lijn met de onderzoeksexpertises van de staf.

Het panel stelt vast dat de eindtermen van de masteropleiding aansluiten bij de vereisten vanuit het (internationale) vakgebied en beroepenveld en passend zijn voor een academische opleiding op masterniveau. Het ziet de ophanden zijnde curriculumherziening als een uitgelezen kans om de eindtermen verder te concretiseren en aan te scherpen zodat deze het profiel en het beoogde masterniveau nadrukkelijker reflecteren. Het adviseert tevens om zorgvuldig om te gaan met de erfgoedcomponent, zowel vanuit het oogpunt van het kunnen blijven bedienen van (aankomende) studenten op dit archeologisch deelgebied, als de wervingskracht van de gehele opleiding.

Onderwijsleeromgeving

Het panel oordeelt dat programma, leeromgeving en docenten het studenten mogelijk maken om de beoogde leerresultaten te realiseren. De combinatie van gezamenlijke vakken, uitstroomprofielen, keuzevakken en tutorials geeft studenten een voldoende breed archeologisch perspectief alsook diverse mogelijkheden hun opleiding nader te individualiseren. Het panel is positief over het academische karakter van het programma en de aandacht voor algemene en archeologie-specifieke wetenschappelijke en academische vaardigheden. Ook waardeert het de expliciete aandacht voor de beroepspraktijk en praktische vaardigheden. De natuurwetenschappelijke inbedding en de toepassing van natuurwetenschappelijke methoden en technieken binnen de archeologie kunnen een nadrukkelijke plaats krijgen in het curriculum. Het panel is positief over de leeromgeving. De aangeboden werkvormen zijn gevarieerd en passend bij de inhoud en doelstellingen van het onderwijs. Het panel kan zich vinden in de Engelse taalkeuze en stelt vast dat de toenemende internationalisering van de opleiding het onderwijs- en leerproces verrijkt. De lage studenteninstroom is zorgelijk en noodzaken de communicatie- en wervingsactiviteiten verder te vergroten en te verbeteren.

De studeerbaarheid van de opleiding is in orde en er wordt op constructieve wijze gewerkt aan het verhogen van het nominale studierendement. Belangrijke elementen hierin zijn het tutoraat en het thesis seminar. Voorts gaat er een positieve invloed uit van de kleinschaligheid van en prettige sfeer op de opleiding. De contacten tussen docenten en studenten zijn over het algemeen laagdrempelig. Er is voldoende cohesie binnen de studentengroepen, de algehele samenhang en groepsgevoel op archeologie-breed niveau verdient aandacht. Over de kwaliteit en toewijding van het docententeam is het panel positief. Docenten zijn experts binnen hun vakgebied en beschikken over de vereiste didactische expertise. In positieve zin viel bovendien op dat docenten van de VU en de UvA gezamenlijk een hecht en veerkrachtig team vormen. De hoge belasting en het stressniveau van de staf verdient zorgvuldige aandacht van de twee faculteitsbesturen.

Toetsing

Het panel stelt vast dat het systeem van toetsing en beoordeling van de masteropleiding Archeologie adequaat functioneert. De gehanteerde uitgangspunten in het toetsplan laten zien dat de opleiding belang hecht aan betrouwbare, valide en transparante toetsing. Toetsvormen zijn zeer divers en sluiten goed aan bij de leerdoelen en werkvormen. De toetsen zijn inhoudelijk van een voldoende (master)niveau. Het panel waardeert het standaard toepassen van collegiale feedback bij het ontwerpen van de toetsen. Ook waardeert het panel dat vakken over het algemeen twee of meer toetsen omvatten en dat er aandacht is voor goede feedback richting studenten. De informatievoorziening over de toetsing en beoordeling alsook de samenstelling van de toetsdossiers kunnen op meer uniforme wijze plaatsvinden.

Ook de beoordelingsprocedure voor eindwerken voldoet. Het panel is positief over de gedegen wijze waarop de scriptiebeoordelingsformulieren worden ingevuld. Ook het verder gelijktrekken van de UvA en VU scriptiebeoordelingsprocedures vindt het panel een goede zaak. De examencommissies van de beide faculteiten werken op constructieve wijze samen. De borging van de toetsing functioneert naar behoren. De examencommissie van de VU heeft goed grip op de kwaliteit van toetsen en het gerealiseerde niveau. Er zijn bij de masteropleiding Archeologie in de afgelopen jaren geen verontrustende zaken geconstateerd door de examencommissie.

Gerealiseerde leerresultaten

Het panel is er op grond van vijftien bestudeerde eindwerken van overtuigd dat studenten de beoogde leerresultaten behalen. De eindwerken zijn over het algemeen van goede kwaliteit. Studenten verrichten relevant en interessant onderzoek en getuigen van goede onderzoeksvaardigheden en kennis en inzicht in de bestudeerde materie. Een nadrukkelijker verbintenis met de natuurwetenschappelijke partnerwetenschappen is over de hele linie een verbeterpunt. Ook zouden moderne methoden en technieken meer toegepast kunnen worden in het scriptieonderzoek. Het overgrote deel van de afgestudeerden vindt werk in relevante sectoren, zoals veldarcheologie, erfgoed en wetenschappelijk onderzoek. Ook alumni die werkzaam zijn buiten het vakgebied hebben veel profijt van hun genoten opleiding.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Masteropleiding Archeologie

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

De voorzitter, Prof. dr. Jan Driessen, en de secretaris, drs. Renate Prenen, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 3 maart 2020

ORGANISATORISCHE CONTEXT

De masteropleiding Archeologie van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) is onderdeel van het *Amsterdam Centre for Ancient Studies and Archaeology* (ACASA). ACASA is het samenwerkingsverband van de Vrije Universiteit (VU) en de UvA, waarin de instellingen sinds 2012 de masteropleidingen *Classics and Ancient Civilizations* en *Archaeology* en sinds 2017 de bacheloropleidingen Archeologie, Griekse en Latijnse Taal en Cultuur (GLTC) en Oudheidwetenschappen gezamenlijk aanbieden. Studenten kunnen zich voor de gezamenlijke opleidingen inschrijven bij zowel de VU als de UvA. Schrijven zij zich in bij de ene universiteit, dan worden zij bij de andere automatisch als bijvakstudent geregistreerd. De staf van de ACASA-opleidingen wordt gevormd door docenten die werkzaam zijn bij de Faculteiten der Geesteswetenschappen van de VU en UvA. Het onderwijs wordt op 50-50% basis verzorgd door docenten van beide faculteiten. De verantwoordelijkheid voor de organisatie van het onderwijs, de kwaliteitszorg en de studentenbegeleiding voor de bachelor- en masteropleidingen van ACASA ligt bij vier opleidingsdirecteuren, twee van iedere instelling.

Beide instellingen stellen ieder afzonderlijk de OER vast, na beoordeling in de respectievelijke medezeggenschapsorganen. Er bestaan hierdoor tussen de OER van de VU en de UvA kleine verschillen. Beide faculteiten moeten formeel elk een eigen opleidingscommissie en examencommissie instellen. In de praktijk houden de leden van de ingestelde opleidingscommissies van de ACASA-opleidingen gezamenlijke vergaderingen. De opleidingen vallen onder twee examencommissies: de facultaire examencommissie van de Faculteit der Geesteswetenschappen VU en de facultaire examencommissie van de Faculteit der Geesteswetenschappen UvA. Studenten richten verzoeken aan de examencommissie van de instelling van hun inschrijving.

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De ACASA masteropleiding Archeologie richt zich op de studie van de materiële cultuur van samenlevingen in Europa en het aangrenzende Middellandse Zeegebied vanuit een historisch en cultureel-antropologisch perspectief. Naast de bestudering van het verleden vormt de studie naar de betekenis van het verleden in het heden een belangrijk onderdeel van de opleiding. Het chronologisch kader bestrijkt de periode van circa 2000 v.Chr. tot heden. De opleiding heeft drie afstudeerrichtingen: Mediterranean Archaeology, Archaeology of Northwestern Europe en Landscape and Heritage. In de afstudeerrichting Mediterranean Archaeology worden de materiële culturen en samenlevingen in het Middellandse Zeegebied en hun lange geschiedenis van contacten en culturele uitwisselingen bestudeerd. In de afstudeerrichting Archaeology of Northwestern Europe wordt de culturele dynamiek van meer dan 3000 jaar West-Europese archeologie bestudeerd. De afstudeerrichting Landscape and Heritage richt zich op de betekenis van historische landschappen en materialen in zowel latere perioden als de moderne wereld. De opleiding heeft tot doel afgestudeerden af te leveren voor functies op masterniveau in de praktijk- en beleidsarcheologie en in wetenschappelijk archeologisch onderzoek in Nederland of het buitenland. Ook beoogt zij studenten toe te rusten voor beroepen waarin duurzame kennisontwikkeling, kennisverwerving en -verwerking samen gaan met het dragen van verantwoordelijkheid en de bereidheid nieuwe terreinen te verkennen en te ontginnen. De leerresultaten bestaan uit acht algemene academische eindtermen, twee disciplineaire eindtermen en vijf, respectievelijk zes, eindtermen verbonden met de afstudeerrichtingen (zie bijlage 1).

Het panel is positief over het profiel van de opleiding. Het constateert dat het gezamenlijk aanbieden van de twee masteropleidingen Archeologie van de UvA en de VU sinds 2012 een goede stap is geweest. De expertises en specialisaties van beide faculteiten, die nationaal en internationaal hoog staan aangeschreven, zijn complementair en elkaar versterkend. Gezamenlijk bestrijken ze een breed archeologisch spectrum. Met haar keuze voor een oriëntatie op Europa en de antieke wereld, door aandacht voor de recentere perioden van Middeleeuwen tot heden en door het gebruik van een historische en cultureel-antropologische invalshoek, is de opleiding volgens het panel voldoende onderscheidend. De drie afstudeerrichtingen hebben daarbinnen elk een helder eigen profiel en sluiten goed aan bij de onderzoeksexpertise van de staf.

Het panel heeft tijdens het bezoek aanvullende schriftelijke informatie gekregen over de plannen voor een grote curriculumwijziging en daarover gesproken met de staf. De herziening voorziet in een overgangsprogramma voor het studiejaar 2020-2021; vanaf september 2021 zal het nieuwe programma van start gaan. De opleiding zal in principe twee specialisaties kennen: Europese Archeologie en Mediterrane Archeologie. Tijdens het overgangsprogramma kunnen studenten met interesse voor erfgoed, door onderwijsonderdelen in te wisselen voor bestaande modules, nog een specialisatie op dit terrein volgen. Het is de bedoeling dat deze specialisatie zal opgaan in een nog te ontwikkelen masteropleiding Digital Archaeology & Heritage, die vanaf 2021 zal worden aangeboden naast de vernieuwde masteropleiding Archeologie.

Uit de gesprekken blijkt dat de curriculumwijziging plaatsvindt in opdracht van de twee faculteitsbesturen. Het maakt onderdeel uit van een bredere heroverweging van het UvA-masteronderwijsaanbod. De curriculumherziening valt buiten de scope van deze onderwijsvisiteatie. Het panel doet hier dan ook geen verdere uitspraken over. Wel merkt het op dat erfgoed nu een

centraal onderdeel vormt van het opleidingsprofiel en een aanzienlijke aantrekkingskracht heeft. Diverse masterstudenten en alumni gaven aan specifiek voor ACASA te hebben gekozen vanwege de specialisatie Landscape and Heritage. Het panel vreest dat als er goed uit de naamgeving van de opleiding en de specialisaties valt, studenten wellicht andere keuzes zullen maken. Het adviseert dan ook hier zorgvuldig mee om te gaan en kritisch te bezien of de beoogde duale masteropleiding Digital Archaeology & Heritage voldoende kan opvangen wat hier verloren dreigt te gaan.

Het panel heeft de eindtermen van de masteropleiding bestudeerd en stelt vast dat deze voldoen aan de internationale standaarden voor universitaire masteropleidingen. Ook zijn ze in lijn met de vereisten vanuit het vakgebied; de landelijke kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) is op adequate wijze verweven in de eindtermen. In algemene zin merkt het panel op dat de eindtermen vrij globaal en weinig ambitieus zijn gesteld. Het ziet de curriculumherziening als een uitgelezen kans om de eindtermen zodanig te herformuleren dat deze het profiel en de keuzes daarbinnen beter weerspiegelen. Ook zouden de eindtermen volgens het panel nog nadrukkelijker gekoppeld kunnen worden aan het beoogde masterniveau. Het benadrukt hierbij dat het masterniveau van zowel de eindtermen als de opleiding zelf niet ter discussie staat. Echter, het panel is van oordeel dat een scherpere formulering van het beoogde niveau van meerwaarde zal zijn, onder andere in de verdere vormgeving van het nieuwe curriculum.

De ACASA-opleidingen zijn voornemens een gezamenlijke Veldadviesraad in te richten. Deze raad zal bestaan uit twee classici, twee oudheidwetenschappers en twee archeologen (één per universiteit) en zal een adviesrol krijgen voor wat betreft de afstemming van de programma's op de arbeidsmarkt. Het panel kan zich hier goed in vinden. Het adviseert de raad ook te betrekken bij profilerings- en wervingsactiviteiten.

Overwegingen

Het panel is positief over het gezamenlijk aanbieden van de twee masteropleidingen Archeologie van de UvA en de VU onder de vlag van ACASA. De expertises van beide instellingen zijn aanvullend en versterken elkaar. Het panel kan zich vinden in het profiel van de opleiding, dat zich onder andere kenmerkt door een oriëntatie op Europa en de antieke wereld en het gebruik van een historische en cultureel-antropologische invalshoek. De keuze voor de drie afstudeerrichtingen, Mediterranean Archaeology, Archaeology of Northwestern Europe en Landscape and Heritage, is in lijn met de onderzoeksexpertises van de staf.

Het panel stelt vast dat de eindtermen van de masteropleiding aansluiten bij de vereisten vanuit het (internationale) vakgebied en beroepenveld en passend zijn voor een academische opleiding op masterniveau. Het ziet de ophanden zijnde curriculumherziening als een uitgelezen kans om de eindtermen verder te concretiseren en aan te scherpen zodat deze het profiel en het beoogde masterniveau nadrukkelijker reflecteren. Het adviseert tevens om zorgvuldig om te gaan met de erfgoedcomponent, zowel vanuit het oogpunt van het kunnen blijven bedienen van (aankomende) studenten op dit archeologisch deelgebied, als de wervingskracht van de gehele opleiding.

Conclusie

Masteropleiding Archeologie: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoet'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma

Het huidige curriculum van de eenjarige masteropleiding Archeologie bestaat uit twee gezamenlijke vakken die verplicht zijn voor alle studenten (12 EC), drie afstudeerrichting-specifieke modules (18 EC), één keuzevak binnen of buiten de opleiding (6 EC), een individuele tutorial (6 EC) en de

masterscriptie (18 EC). Het verplichte gezamenlijke vak Cutting Edge Archaeology beoogt de student in staat te stellen intensief kennis te maken met de theorieën en methoden van nieuwe onderzoeksvelden in de wetenschappelijke archeologie. In de afgelopen drie jaar was dit vak gewijd aan het thema Conflict Archaeology met case-studies van de prehistorie tot de Tweede Wereldoorlog. In het studiejaar 2019-2020 zal het thema Human Mobility zijn, waarbij studenten de resultaten van natuurwetenschappelijk onderzoek van archeologisch DNA en isotopenonderzoek kritisch leren evalueren. Het tweede verplichte vak, Archaeology, Heritage and Society, wil studenten bewust maken van de politieke en maatschappelijke context van de archeologische praktijk in Europa. In deze cursus maken de studenten kennis met de rollen en verantwoordelijkheden van verschillende 'stakeholders' in de archeologie en het erfgoedmanagement en ontwikkelen zij een kritisch perspectief op het beroepenveld. De individuele tutorial kan de student gebruiken om zijn/haar opleiding te verdiepen, of om een (buitenland)stage en/of practicum en veldwerk te doen om zo zijn/haar studie een praktische kant te geven. De opleiding wordt afgesloten met het schrijven van een masterscriptie. In het voorbereidende Thesis Seminar presenteren de studenten onder andere de probleemstelling en onderzoeksmethode van hun scriptie. Vervolgens wordt in een aantal individuele vervolgsessies met de scriptiebegeleider de voortgang besproken. Bijlage 2 omvat een schematisch overzicht van het programma.

Het panel is positief over de inhoud en vormgeving van het programma en stelt vast dat deze studenten in staat stellen de beoogde leerresultaten te behalen. De gezamenlijke vakken bieden een breed perspectief op theorie, onderzoek en praktijk van de archeologie en hebben een verbindende functie. Tegelijkertijd krijgen studenten met de brede selectie aan uitstroomprofielen, het keuzevak en de tutorial volop mogelijkheden om hun programma af te stemmen op hun individuele interesses en ambities. Geïnterviewde studenten benadrukten dat zij voor de invulling van hun tutorial makkelijk toegang krijgen tot de diverse specialismen. In overleg met de betrokken docenten is het mogelijk om op een groot aantal terreinen tot nadere verdieping te komen, bijvoorbeeld op het gebied van digitale archeologie.

Het panel is te spreken over het academische karakter van de opleiding. In alle modules is er aandacht voor uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek en het (actuele) wetenschappelijk discours. De sterke onderzoekspecialismen en -projecten van de beide faculteiten komen daarbij nadrukkelijk terug in het onderwijs. Studenten krijgen voldoende mogelijkheden om hun algemene en archeologie-specifieke wetenschappelijke en academische vaardigheden verder te ontwikkelen. In de diverse modules dienen studenten bijvoorbeeld literatuuronderzoek te doen, practica-opdrachten uit te voeren, mondeling en schriftelijk te argumenteren en kritisch te reflecteren, samen te werken aan opdrachten en/of een presentatie te verzorgen. De verbinding met de natuurwetenschappen kan volgens het panel verder worden versterkt. Het waardeert de aandacht ervoor in het vernieuwde vak Cutting Edge Archaeology, maar stelt wel vast dat over de gehele linie de natuurwetenschappelijke inbedding, alsook de toepassing van natuurwetenschappelijke methoden en technieken binnen de moderne archeologie, een duidelijkere plaats kunnen krijgen in het programma.

Er is volgens het panel voldoende aandacht voor de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk. Het gezamenlijke vak Archaeology, Heritage and Society gaat expliciet in op beroepsmogelijkheden na afronding van de opleiding. Ook krijgen studenten in dit vak praktische kennis en vaardigheden aangereikt, bijvoorbeeld over het werken volgens protocollen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie en het inschrijven in het beroepsregister voor archeologen. Studenten kunnen hun tutorialruimte invullen met diverse veldwerk- en stagemogelijkheden. Zoals bleek uit het gesprek met de studenten, worden zij bij de keuzes voor de invulling van tutorial, keuzevak en scriptieonderwerp goed begeleid door een tutor (zie tevens instroom en studeerbaarheid). Men let daarbij specifiek op de wensen en mogelijkheden van de studenten na afstuderen om zo de kansen tot het vinden van een passende werkkring te vergroten. Voor een algemene loopbaanoriëntatie buiten het directe werkveld van de opleiding wordt er jaarlijks op facultair niveau een zogenaamd career event met workshops, lezingen en interviews met alumni

georganiseerd. Ook masterstudenten van ACASA nemen daaraan deel. Het panel waardeert de verschillende initiatieven.

Werkvormen

Het onderwijs in de masteropleiding Archeologie wordt vooral gegeven in de vorm van hoorcolleges en werkcolleges waarin veel tijd is ingeruimd voor discussie, studentpresentaties en (peer)feedback. In het vak From Finds to People wordt een onderzoeksproject gesimuleerd en leren studenten samenwerken en over de resultaten te rapporteren in een gezamenlijke wiki-website. Daarnaast zijn er de tutorials, een vorm van onderzoeksgebonden onderwijs waarin de student, individueel of in een klein groepje, begeleid wordt door een docent. De tutorial heeft meestal de vorm van een literatuurstudie die wordt afgesloten met een paper. Er is een lijst van onderwerpen beschikbaar waaruit de student een keuze kan maken, maar de student kan ook zelf een onderwerp aandragen. Het panel is positief over de gebruikte werkvormen. Het vindt deze passend bij de inhoud en doelstellingen van het onderwijs. Doordat bij het merendeel van de modules de groepen relatief klein zijn, is er veel ruimte voor het stellen van vragen en discussie over de leerstof. Het panel heeft tijdens het bezoek inzage gehad in het materiaal van een aantal modules. Het is positief over de kwaliteit ervan. De vakken zijn degelijk van opzet met duidelijke studiehandleidingen, relevante literatuur en adequaat uitgewerkte opdrachten. Er wordt goed gebruik gemaakt van de digitale leeromgeving (Canvas) tijdens het onderwijs.

Internationalisering

Zoals beschreven in de zelfevaluatie is archeologie een internationaal georiënteerd vakgebied. Het object van onderzoek strekt zich ver buiten de Nederlandse landsgrenzen uit. Daarnaast is het aantal professionele beoefenaren in Nederland betrekkelijk bescheiden, waardoor de Nederlandse archeologie zich in toenemende mate internationaal oriënteert. Omdat het docententeam bovendien internationaal is en de opleiding gericht is op nationale en internationale studenten, is Engels gekozen als taal van de opleiding. Het panel kan zich hier goed in vinden en waardeert dat er aandacht is voor de Engelse taalvaardigheden van docenten. Alle stafleden worden geacht minimaal een C1-certificering te hebben en kunnen zo nodig een cursus volgen via het talencentrum van de VU. De geïnterviewde studenten zijn positief over de Engelse taalkeuze. Omdat alle literatuur Engelstalig is, vinden zij het prettig dat ook de hoor- en werkcolleges in het Engels zijn. De deelname van buitenlandse studenten heeft volgens hen een positieve invloed op het onderwijsproces. Hun verschillende achtergronden, ideeën en perspectieven, verrijken de onderwijsbijeenkomsten en groepsdiscussies. Over het algemeen vinden zij het Engels van hun docenten en medestudenten van goed niveau.

Instroom en studeerbaarheid

De instroom van de masteropleiding Archaeology bestaat grotendeels uit studenten met een bachelordiploma Archeologie. Daarnaast stroomt een kleine groep in met een vooropleiding in een andere discipline; voorwaarde daarbij is dat zij voldoende kennis van de archeologie hebben opgedaan. Incidenteel melden zich studenten met een diploma van de hbo-opleiding Archeologie. Zij worden toegelaten mits zij de door VU en UvA gezamenlijk aangeboden doorstroomminor Archeologie voor Saxion studenten (30 EC) hebben gevolgd. Internationale studenten vormen een minderheid.

De omvang van de gezamenlijke instroom is zorgelijk (28 studenten in studiejaar 2018-2019). Om de instroom te verhogen zet de opleiding in op drie maatregelen. In eerste plaats wordt de internationale werving voor de masteropleiding geïntensiveerd, waardoor de opleiding hopelijk beter gevonden wordt en het aandeel internationale studenten stijgt. Ten tweede is een docent met de taak belast de zichtbaarheid van de opleiding op *social media* te vergroten. Verder is men voornemens per september een gerichte pre-master aan te bieden voor studenten die niet geheel voldoen aan de instroomvereisten. Ten slotte verwacht men dat door de invoering van een Engelstalige afstudeerrichting in de bacheloropleiding Archeologie in 2020, het aantal (internationale) studenten in de bacheloropleiding zal toenemen en daarmee ook de doorstroom vanuit de bachelor naar de masteropleiding. Het panel is van oordeel dat de externe profilering van de opleiding grote prioriteit moet krijgen en waardeert dan ook de genoemde maatregelen. Naar zijn mening kunnen

de huidige communicatie-uitingen en wervingsactiviteiten een duidelijke opfrissing gebruiken. Het adviseert om de parels van de opleiding daarbij goed in de etalage te zetten. Ook adviseert het om de blik meer naar buiten te richten en te verkennen of nauwere samenwerking met verwante hbo- en wo-opleidingen verdere groeikansen biedt.

Het panel stelt vast dat de opleiding studeerbaar is binnen de nominale studieduur. De geïnterviewde studenten gaven aan dat de opleiding inhoudelijk goed is te doen; er zijn geen struikelvakken. Ook is de studielast redelijk verdeeld over het studiejaar. De rendementen zijn volgens het panel acceptabel. Studievertraging ontstaat vooral in het tweede semester, wanneer er keuzevakken, individuele vakken en het afstuderen aan bod komen en de student zelf meer de regie moet nemen over de invulling van zijn/haar studie. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen, voeren de als tutor optredende mastercoördinatoren van de drie afstudeerrichtingen al in het eerste semester gesprekken met de studenten van hun afstudeerrichting. Daarbij komt de invulling van de keuzeruimte en de individuele opdrachten en *tutorials* van het programma van de student ter sprake en worden thema's voor de masterscriptie verkend. Verder heeft de opleiding ter bevordering van de rendementen sinds enkele jaren een thesis seminar ingevoerd. Het doel van dit seminar is ervoor te zorgen dat iedereen tijdig het afstudeertraject start en dat een zekere vorm van cohortvorming plaats vindt die de kans op studiesucces vergroot. Zoals blijkt uit de gesprekken met studenten en alumni, hebben zij veel profijt van deze maatregelen.

Het panel ziet voorts een duidelijke positieve invloed uitgaan van de kleinschaligheid van de opleiding waarin men elkaar kent en stimuleert. De studenten benadrukten deze kleinschaligheid bijzonder te waarderen. De contacten tussen docenten en studenten zijn laagdrempelig en is er tijdens bijeenkomsten veel ruimte voor reflectie en feedback. Ook leren ze veel van hun medestudenten. Wel gaven ze ook aan dat de contacten vooral binnen hun eigen cohort plaatsvinden en dat er weinig interactie is met bijvoorbeeld de bachelorstudenten. Verder hebben ze buiten de geplande onderwijsuren en afspraken weinig contact met de staf. Studenten betreuren dit en ook het panel ziet dit als een gemiste kans. Volgens het panel zou een gezamenlijke (sociale) ruimte waar archeologiestudenten en –docenten elkaar kunnen treffen, het groepsgevoel kunnen versterken. Een dergelijke ruimte ontbreekt nu. Het panel adviseert om te onderzoeken of de geplande nieuwbouw (zie opleidingsspecifieke faciliteiten) aangegrepen kan worden een dergelijke ruimte te creëren. Daarnaast adviseert het panel mogelijkheden te verkennen om de groepscohesie verder te versterken, zoals het organiseren van cohort-overstijgende (extra-)curriculaire activiteiten. Voorts zou een sterkere ondersteuning van de studievereniging, die op dit moment niet heel actief is, tot meer samenhang tussen de cohorten kunnen leiden. Deze studievereniging zou wellicht ook een belangrijke rol kunnen hebben in de werving en introductie van nieuwe studenten.

Onderwijsgevend personeel

Het onderwijs van de bachelor- en masteropleidingen Archeologie wordt verzorgd door docenten van de UvA en de VU. De gezamenlijke kernstaf bestaat uit circa 27 stafleden, evenredig verdeeld over beide instellingen. Het panel waardeert de aanwezigheid van een integraal strategisch ACASA personeelsplan waarin de specialisaties en stafontwikkelingen van beide faculteiten zijn meegenomen. Onder meer met het oog op het bereiken van de pensioenleeftijd door bepaalde stafleden, is volgens het panel een gezamenlijke aanpak noodzakelijk om expertises te kunnen behouden of te versterken. Het panel is positief over de kwaliteiten van de staf. Het stelt vast dat docenten zowel inhoudelijk als didactisch goed zijn toegerust voor hun onderwijstaken. De specialismen van beide faculteiten zijn complementair; samen bestrijken ze op adequate wijze het archeologische veld. Alle docenten zijn gepromoveerd en in bezit van een basiskwalificatie onderwijs (BKO). Enkele stafleden hebben daarnaast hun seniorkwalificatie onderwijs (SKO) behaald. Studenten lieten zich tijdens de visitatie positief uit over hun docenten, die zij kenschetsten als betrokken, toegewijd en deskundig.

Het viel het panel in positieve zin op dat de samenwerking tussen de staf van de VU en de UvA goed is. Bij de ontwikkeling van nieuwe cursussen, zijn steeds twee docenten betrokken, één van elke instelling. Verder vinden er regelmatig docentoverleggen plaats met de gehele staf over de

ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs. De betrokken docenten vinden deze werkwijze inspirerend. Men leert elkaar goed kennen en steekt er zelf ook veel van op. Bovendien komt het de cohesie van het onderwijsprogramma ten goede. Ook op managementniveau is de samenwerking goed te noemen. De twee opleidingsdirecteuren van respectievelijk de VU en de UvA, werken op nauwe en constructieve wijze samen.

Een aandachtspunt betreft de hoge belasting van de docenten. De ontwikkeling en implementatie van een nieuw curriculum bij de bacheloropleiding Archeologie, de herziening van de masteropleiding alsook de zorg om de lage studentenaantallen hebben in de afgelopen jaren geleid tot een verhoging van de werkdruk en stress bij de docententeams. In het najaar van 2020 zal er een evaluatie plaatsvinden van de drie ACASA-bacheloropleidingen, waarbij er geëvalueerd wordt op een aantal criteria, waaronder ook de gezamenlijke instroom. Zoals blijkt uit de gesprekken met docenten, vinden zij dit evaluatiemoment te vroeg en bijzonder stressvol. Het nieuwe curriculum is dan net volledig ingevoerd maar zal nog veel aandacht vragen qua evalueren en bijstellen. De effecten van het nieuwe curriculum op de instroom zijn dan nog niet bekend. Verder speelt voor hen mee dat de masteropleiding Archeologie ook een grootschalige curriculumwijziging zal doorvoeren de komende periode, wat hen veel tijd en energie zal kosten. Desgevraagd geven de vertegenwoordigers van beide faculteitsbesturen aan bewust te zijn van de zware wissel die wordt getrokken op de staf. Zij zien het evaluatiemoment bij de bacheloropleidingen als een kans om te bepalen of men op de juiste weg zit en welke strategische keuzes kunnen en moeten worden gemaakt. De faculteitsbesturen kunnen geen garanties afgeven maar benadrukken wel dat de ACASA-opleidingen voor het Amsterdamse onderwijsaanbod heel belangrijk zijn. Het panel waardeert dit en spreekt zijn verwachting uit dat een en ander met voldoende oog en zorg voor de staf wordt omgeven.

Opleidingsspecifieke faciliteiten

Het onderwijs van de masteropleiding Archeologie vindt plaats bij de UvA en de VU. Het panel heeft tijdens het bezoek een korte rondleiding gehad langs een aantal belangrijke onderwijsruimten, archeologiecollecties en onderzoeksfaciliteiten in het UvA-gebouw aan de Oude Turfmarkt. Het concludeert dat de opleidingsspecifieke faciliteiten voldoende op orde zijn. Het is onder de indruk van de uitgebreidheid en rijkheid van de collecties. Wel ziet het dat de diverse lokalen vrij klein zijn, waardoor het vooral bij practica soms schipperen is met de ruimte. Uit het gesprek met het management blijkt dat de UvA bezig is met het herinrichten van de binnenstad-campus. Men is voornemens om de lab-faciliteiten van alle geesteswetenschappelijke opleidingen en onderzoek onder te brengen in een nieuw gebouw, behalve de eco- en science labs. Ook de archeologische onderwijs- en onderzoeksfaciliteiten zullen daar waarschijnlijk naartoe verhuizen. Het panel is hier positief over. Het ziet het als een uitgelezen kans om de mooie archeologiecollecties te concentreren en beter toegankelijk te maken en te presenteren. Wellicht zouden in de toekomst ook de eco- en sciencelabs hierheen kunnen verhuizen. Ook kunnen de faciliteiten op het gebied van moderne (digitale) methoden en technieken, onder andere het 4D-lab voor digitale technieken, daar beter tot hun recht komen en verder worden ontwikkeld. Dit alles zal de wervingskracht van de opleiding ten goede komen.

Het panel heeft tijdens het bezoek ook een rondleiding op de VU gehad, met name langs de werken en onderzoeksruimten van de staf. Het stelt vast dat deze toereikend zijn. Wel zorgt het gesloten-deurenbeleid van de VU voor een scheiding tussen docenten en studenten. Studenten hebben geen vrije toegang tot de docentenvleugels en dienen afspraken te maken met docenten en/of hun docenten via de e-mail te benaderen. Dit is niet bevorderlijk voor het gemeenschapsgevoel. Er is een nauwe samenwerking met de bètafaculteiten van de VU; een groot deel van de practica van de masteropleiding Archeologie vindt daar plaats. De samenwerking met het Spatial Information Laboratory (Spinlab) en de Faculteit der bètawetenschappen van de VU geeft ook nieuwe mogelijkheden tot het integreren van fysisch-geografische en aardwetenschappelijke methoden in het onderwijs. Overigens benadrukten de geïnterviewde studenten en docenten dat de afstand tussen de VU en de UvA geen enkele belemmering vormt. De nieuwe Noord-Zuid metrolijn zorgt voor een zeer snelle verbinding tussen beide locaties.

De opleiding kan zich gelukkig prijzen met de nauwe samenwerking met het Allard Pierson Museum en Bureau Monumenten en Archeologie van de Gemeente Amsterdam. Verder is het grote aanbod aan veldwerkmogelijkheden, stages en excursies zowel in Nederland als in het mediterrane gebied prijzenswaardig. Door de combinatie van sites en stagemogelijkheden van de VU en de UvA is er sprake van een rijk en gevarieerd aanbod.

Overwegingen

Het panel oordeelt dat programma, leeromgeving en docenten het studenten mogelijk maken om de beoogde leerresultaten te realiseren. De combinatie van gezamenlijke vakken, uitstroomprofielen, keuzevakken en tutorials geeft studenten een voldoende breed archeologisch perspectief alsook diverse mogelijkheden hun opleiding nader te individualiseren. Het panel is positief over het academische karakter van het programma en de aandacht voor algemene en archeologie-specifieke wetenschappelijke en academische vaardigheden. Ook waardeert het de expliciete aandacht voor de beroepspraktijk en praktische vaardigheden. De natuurwetenschappelijke inbedding en de toepassing van natuurwetenschappelijke methoden en technieken binnen de archeologie kunnen een nadrukkelijke plaats krijgen in het curriculum. Het panel is positief over de leeromgeving. De aangeboden werkvormen zijn gevarieerd en passend bij de inhoud en doelstellingen van het onderwijs. Het panel kan zich vinden in de Engelse taalkeuze en stelt vast dat de toenemende internationalisering van de opleiding het onderwijs- en leerproces verrijkt. De lage studenteninstroom is zorgelijk en noodzaken de communicatie- en wervingsactiviteiten verder te vergroten en te verbeteren.

De studeerbaarheid van de opleiding is in orde en er wordt op constructieve wijze gewerkt aan het verhogen van het nominale studierendement. Belangrijke elementen hierin zijn het tutoraat en het thesis seminar. Voorts gaat er een positieve invloed uit van de kleinschaligheid van en prettige sfeer op de opleiding. De contacten tussen docenten en studenten zijn over het algemeen laagdrempelig. Er is voldoende cohesie binnen de studentengroepen, de algehele samenhang en groepsgevoel op archeologie-breed niveau verdient aandacht. Over de kwaliteit en toewijding van het docententeam is het panel positief. Docenten zijn experts binnen hun vakgebied en beschikken over de vereiste didactische expertise. In positieve zin viel bovendien op dat docenten van de VU en de UvA gezamenlijk een hecht en veerkrachtig team vormen. De hoge belasting en het stressniveau van de staf verdient zorgvuldige aandacht van de twee faculteitsbesturen.

Conclusie

Masteropleiding Archeologie: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsing

De opleiding beschikt over een toetsplan waarin het toetsbeleid en de uitwerking ervan in het toetsprogramma zijn omschreven. Een algemeen uitgangspunt van dit toetsplan is dat, conform het toegepaste principe van *constructive alignment*, de toets van een vak altijd is afgestemd op de geformuleerde cursusdoelen en de eindtermen van de opleiding. Verder worden als uitgangspunten gehanteerd dat er een goede balans is tussen formatieve en summatieve toetsing, dat er voldoende afwisseling bestaat in de toegepaste toetsvormen, en dat de toetsplanning en selectie van toetsen en toetsvormen in elke periode studeerbaar blijft. Een laatste uitgangspunt is dat beoordelingen van het werk van studenten betrouwbaar, transparant en onafhankelijk (consistent) zijn.

Het panel heeft het toetsplan bestudeerd en gesproken met studenten en docenten over het huidige systeem van toetsing en beoordeling. Ook heeft het inzage gehad in de toetsdossiers van een aantal vakken, bestaande uit de toets en het antwoordmodel/beoordelingsformulier, en enkele voorbeelden

van gemaakt studentenwerk. Het panel kan zich goed vinden in de uitgangspunten van het toetsplan en constateert dat deze op adequate wijze zijn toegepast in het toetsprogramma van de opleiding. Met het oog op de validiteit en betrouwbaarheid van toetsing, waardeert het dat nagenoeg alle vakken twee of meerdere (summatieve en formatieve) toetsen omvatten en dat het 'vier-ogen-principe' standaard wordt toegepast bij het opstellen van toetsen. De toetsvormen zijn gevarieerd en passen goed bij de inhoud en doelstellingen van de opleiding en de vakken. De meest gebruikte toetsvormen zijn: (practicum)opdrachten, tentamens, essays, presentaties, deelname aan groepsdiscussies en rapporten. Het panel is ook tevreden over de inhoud en het niveau van de vraagstellingen en opdrachten. Studenten krijgen over het algemeen degelijke feedback op hun gemaakte toetsen en opdrachten. Transparantie wordt nagestreefd door een beschrijving van de toetsvorm op te nemen in de studiehandleiding van de cursus en, indien tijdig bekend, ook in de studiegids. Verder worden beoordelingsformulieren bij het begin van de cursus via de digitale leeromgeving aan studenten gecommuniceerd. Het panel heeft hier waardering voor, maar stelt wel vast dat de informatievoorziening richting studenten aan uniformiteit kan winnen. Het zag grote verschillen in de toetsbeschrijvingen van de diverse vakken. Hetzelfde geldt voor de toetsdossiers, die van wisselend detailniveau waren. Het panel adviseert de staf om hier aandacht aan te besteden.

De masteropleiding wordt afgesloten met een masterscriptie. Studenten zijn, ongeacht de instelling van inschrijving, vrij om een begeleider uit de staf van ACASA te kiezen. Het panel is tevreden over de wijze waarop de scriptiebeoordelingen plaatsvinden. Het gebruik van een standaardformulier draagt bij aan een consistente en transparante beoordeling. Er zijn altijd twee examinatoren betrokken, waarbij het beleid is dat minimaal één examinator afkomstig is van de instelling van inschrijving. Beide examinatoren vullen onafhankelijk van elkaar een beoordelingsformulier in. Aan de UvA vindt een gesprek tussen de beide docenten plaats om het definitieve cijfer, doorgaans het gemiddelde, vast te stellen; aan de VU wordt een derde formulier ('voorblad') gebruikt waarin het resultaat van de beraadslagingen van beide docenten wordt vastgelegd. Het panel had voorafgaand aan het bezoek diverse ingevulde beoordelingsformulieren bestudeerd (zie tevens standaard 4). Het stelt vast dat deze over het algemeen degelijk ingevuld waren en dat de bevindingen en beoordelingen door de examinatoren goed navolgbaar waren. Het gebeurt regelmatig dat de eerste en tweede beoordelaar van verschillende instellingen zijn, waardoor de kans op verschillen in beoordeling tussen de instellingen wordt verkleind. Momenteel wordt er gewerkt aan een volledige gelijkstelling van de procedures, waarbij de procedure van de VU leidend zal zijn. Het panel vindt dit een goede zaak.

Examencommissie

Aangezien de masteropleiding Archeologie gezamenlijk wordt aangeboden door de UvA en de VU, valt deze juridisch gezien onder de afzonderlijke examencommissies van beide faculteiten. Beide examencommissies zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de toetsing en de verbetering daarvan. Om pragmatische redenen en om dubbel werk te voorkomen is de monitoring van de kwaliteit van het onderwijs tussen de instellingen verdeeld. Voor iedere module is het 'eigenaarschap' bij een van beide instellingen belegd; deze instelling is verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van dat onderdeel. Vakoverstijgende zaken, zoals beoordeling van het toetsplan, zijn de verantwoordelijkheid van beide examencommissies.

De examencommissie Faculteit der Geesteswetenschappen VU, is verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van de VU-onderdelen van de masteropleiding Archeologie. Op basis van gesprekken en bestudeerd materiaal heeft het panel de indruk dat deze examencommissie op adequate wijze invulling geeft aan haar wettelijke taken rond het borgen van de kwaliteit van examens en het gerealiseerde eindniveau. Namens en onder eindverantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de examencommissie borgt de toetskamer, onderdeel van de examencommissie, de kwaliteit van toetsen en toetsplannen. De toetskamer controleert elk jaar ongeveer 20 toetsdossiers van alle opleidingen onder haar verantwoordelijkheid op basis van een selecte steekproef. De kamer beoordeelt ook beoordelingen van afstudeerwerken. Door een nieuwe werkwijze sinds het studiejaar 2017-2018 kunnen er meer scripties worden beoordeeld dan voorheen (nu ongeveer 23 per jaar tegenover 14 scripties per jaar daarvoor). De toetskamer is nu minder

gericht op een integrale herbeoordeling van de scriptie, maar richt zich primair op het toetsen van de oorspronkelijke beoordeling, waarbij zowel inhoudelijke als procedurele aspecten worden betrokken. Het panel kan zich hier goed in vinden en van oordeel dat de examencommissie terdege in controle is.

Het panel concludeert op basis van het gesprek met de examencommissie dat het gezamenlijk aanbieden van de twee archeologie-opleidingen op het gebied van toetsing en beoordeling goed is verlopen. De regels en procedures zijn grotendeels gelijkgeschaard en transparant voor de betrokkenen. De samenwerking tussen de twee examencommissies loopt over het algemeen soepel; men weet elkaar goed te vinden. De examencommissie benadrukte dat de opleiding de toetsing en beoordeling goed op orde heeft en dat er weinig problemen zijn geweest. Ook zijn er weinig gevallen van fraude en plagiaat, hetgeen een teken is dat er voldoende aandacht voor is tijdens het onderwijs.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat het systeem van toetsing en beoordeling van de masteropleiding Archeologie adequaat functioneert. De gehanteerde uitgangspunten in het toetsplan laten zien dat de opleiding belang hecht aan betrouwbare, valide en transparante toetsing. Toetsvormen zijn zeer divers en sluiten goed aan bij de leerdoelen en werkvormen. De toetsen zijn inhoudelijk van een voldoende (master)niveau. Het panel waardeert het standaard toepassen van collegiale feedback bij het ontwerpen van de toetsen. Ook waardeert het panel dat vakken over het algemeen twee of meer toetsen omvatten en dat er aandacht is voor goede feedback richting studenten. De informatievoorziening over de toetsing en beoordeling alsook de samenstelling van de toetsdossiers kunnen op meer uniforme wijze plaatsvinden.

Ook de beoordelingsprocedure voor eindwerken voldoet. Het panel is positief over de gedegen wijze waarop de scriptiebeoordelingsformulieren worden ingevuld. Ook het verder gelijk trekken van de UvA en VU scriptiebeoordelingsprocedures vindt het panel een goede zaak. De examencommissies van de beide faculteiten werken op constructieve wijze samen. De borging van de toetsing functioneert naar behoren. De examencommissie van de VU heeft goed grip op de kwaliteit van toetsen en het gerealiseerde niveau. Er zijn bij de masteropleiding Archeologie in de afgelopen jaren geen verontrustende zaken geconstateerd door de examencommissie.

Conclusie

Masteropleiding Archeologie: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoet'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Om inzicht te krijgen in het gerealiseerde eindniveau van studenten van de bacheloropleiding Archeologie heeft het panel voorafgaand aan de visitatie vijftien VU masterscripties, inclusief de bijbehorende beoordelingsformulieren, bestudeerd. Over het algemeen kon het panel zich in de beoordeling en becijfering van de scripties vinden. In een aantal gevallen zou het op een iets lager dan wel hoger cijfer zijn gekomen; de verschillen bleven echter binnen het aanvaardbare. Het panel is te spreken over de kwaliteit van de scripties. Over het algemeen omvatten de scripties relevant en interessant onderzoek en zijn ze degelijk van opzet en adequaat uitgevoerd en geschreven. Er is steeds sprake van een sterk stuk eigen heuristiek en bronanalyse en een bredere historische kadering van het scriptieonderzoek. De scripties tonen ruimschoots aan dat studenten de beoogde leerresultaten bereiken. Het panel is wel van mening dat de verbinding met de natuurwetenschappelijke partnerwetenschappen kan worden versterkt. Ook constateerde het dat de moderne technische vaardigheden van studenten nog weinig terugkwamen in de scripties. Het panel vindt de bestudeerde scripties in die zin vrij traditioneel; er wordt slechts beperkt gebruikgemaakt van innovatieve technieken en analyses. De mogelijkheden en faciliteiten die de gezamenlijke faculteiten bieden op dit terrein, waren nog niet optimaal benut in de bestudeerde scripties.

Dat studenten de eindkwalificaties realiseren blijkt ook uit de positie van afgestudeerden. Zoals een eigen onderzoek van de opleiding laat zien, vinden bijna alle afgestudeerden een baan, waarvan de meerderheid binnen het vakgebied. Veel afgestudeerden halen hun KNA-registratie en werken als (veld)archeoloog. Ook zijn veel alumni werkzaam binnen de wetenschap als promovendus/onderzoeker. Een deel vindt werk in de Nederlandse erfgoedsector. Alumni met wie het panel sprak, voelen zich goed toegerust op het betreden van de arbeidsmarkt. Ook de alumni die buiten het vakgebied werkzaam zijn, kijken met grote tevredenheid terug op de door hen gevolgde opleiding. Met name algemene academische vaardigheden als het snel kunnen analyseren en verwerken van grote hoeveelheden informatie komen wat hen betreft in de dagelijkse professionele praktijk goed van pas.

Overwegingen

Het panel is er op grond van vijftien bestudeerde eindwerken van overtuigd dat studenten de beoogde leerresultaten behalen. De eindwerken zijn over het algemeen van goede kwaliteit. Studenten verrichten relevant en interessant onderzoek en getuigen van goede onderzoeksvaardigheden en kennis en inzicht in de bestudeerde materie. Een nadrukkelijker verbintenis met de natuurwetenschappelijke partnerwetenschappen is over de hele linie een verbeterpunt. Ook zouden moderne methoden en technieken meer toegepast kunnen worden in het scriptieonderzoek. Het overgrote deel van de afgestudeerden vindt werk in relevante sectoren, zoals veldarcheologie, erfgoed en wetenschappelijk onderzoek. Ook alumni die werkzaam zijn buiten het vakgebied hebben veel profijt van hun genoten opleiding.

Conclusie

Masteropleiding Archeologie: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoet'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel stelt vast dat de masteropleiding op alle vier de standaarden voldoet aan de in het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling gestelde eisen. Daarmee is het eindoordeel van het panel over de opleiding positief.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *masteropleiding Archeologie* als 'positief'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

De eindtermen van de masteropleiding Archeologie zijn als volgt geformuleerd:

Exit qualifications

a. Academic ability

The student who has completed the Master's degree programme:

1. should have insight into the key research methods in the field;
2. should be able to interpret, assess and take an individual position on academic practice – and the results thereof – within the field of study;
3. should be able to assess relevant academic literature;
4. should be able to independently formulate questions with regard to the field of study, to operationalise those questions and represent them in a research plan;
5. should be able to independently carry out research in the field of study and report on that research orally and in writing in a way that complies with the common academic conventions in the field of study;
6. should be able to present any scientific knowledge and insights gained during the degree programme and transfer them to a broader audience than the academic community;
7. should be able to answer scientific questions using knowledge of a specialism within the degree programme;
8. should be able to work in a team and give and incorporate feedback in a constructive way.

b. Subject-specific exit qualifications

The student who has completed the Master's degree programme:

1. should be able to connect the scientific knowledge and insights in their field of study gained during the degree programme with social issues;
2. should be able to reflect on the implications of the insights in their own field or discipline to relevant institutional contexts.

c Track-specific exit qualifications

1. The student who has completed the track Archaeology of North Western Europe:

- has a thorough knowledge of the archaeology in NW Europe of the Iron Age and the Roman period, or of the medieval and early modern periods
- is familiar with the theoretical frameworks currently used in the archaeology of the Iron Age and Roman period, or in medieval and early modern archaeology
- is able to understand and interpret developments in NW European archaeology from a broader European framework;
- has the knowledge and the skills to define relevant research questions for archaeological fieldwork in NW Europe/the Netherlands related to the above periods;
- has the knowledge and skills to define their own research strategy and is able to report his findings according to the professional standards for academic research.

2. The student who has completed the track Landscape and Heritage Archaeology:

- has a broad understanding of the ways in which people assign meanings to landscapes and the elements in it
- has a broad understanding of the interdependencies between natural, material and immaterial elements that constitute cultural landscapes
- has a thorough understanding of the roles of remains from the past in contemporary and past societies.
- is familiar with the theoretical frameworks currently used in modern landscape and heritage archaeology
- has the knowledge and the skills to define relevant research questions for archaeological fieldwork
- has the knowledge and skills to define their own research strategy and is able to report their findings according to the professional standards for academic research.

3. The student who has completed the track Mediterranean Archaeology:

- has a thorough knowledge of the archaeology in the Mediterranean world
- is familiar with the theoretical frameworks currently used in Mediterranean archaeology
- is able to understand and interpret developments in Mediterranean archaeology from a broader European framework;
- has the knowledge and the skills to define relevant research questions for archaeological fieldwork in the Mediterranean world;
- has the knowledge and skills to define his own research strategy and is able to report his findings according to the professional standards for academic research.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Het overzicht van het programma van de afstudeerrichting Mediterranean Archaeology is als volgt.

Semester 1			Semester 2		
blok 1	blok 2	blok 3	blok 4	blok 5	blok 6
Cutting Edge Archaeology (6 EC)	Mediterranean Connectivity (6 EC)	Tutorial (6 EC)	From Finds to People (6 EC)	Archaeology, Heritage and Society (6 EC)	Master Thesis (18 EC)
Ceramics in Archaeology (6 EC)	Elective or International (6 EC)		Thesis seminar/Master Thesis		

Het programma van de afstudeerrichting Archaeology of North-Western Europe kent twee specialisaties. De student volgt hetzij de specialisatie *Late Iron Age and Roman Period* met als focus de integratie van Keltische/Germaanse samenlevingen uit de IJzertijd in het Romeinse rijk, hetzij de specialisatie *Medieval and Early Modern Period* waarin de aandacht zich richt op het ontstaan en de ontwikkeling van middeleeuwse handel en uitwisseling en de groei van Amsterdam in de Gouden Eeuw.

Iron Age and Roman

Semester 1			Semester 2		
blok 1	blok 2	blok 3	blok 4	blok 5	blok 6
Cutting Edge Archaeology (6 EC)	Late Iron Age and Roman Countryside (6 EC)	Tutorial (6 EC)	Elective or International (6 EC)	Archaeology, Heritage and Society (6 EC)	Master Thesis (18 EC)
Ceramics in Archaeology (6 EC)	Money in Ancient Societies (6 EC)		Thesis seminar/Master Thesis		

Early Modern Europe

Semester 1			Semester 2		
blok 1	blok 2	blok 3	blok 4	blok 5	blok 6
Cutting Edge Archaeology (6 EC)	Biography of Landscape (6 EC)	Tutorial (6 EC)	Archaeology and Heritage of Global Amsterdam (6 EC)	Archaeology, Heritage and Society (6 EC)	Master Thesis (18 EC)
From Feudalism to Capitalism: Trade and Exchange (6 EC)	Elective or International (6 EC)		Thesis seminar/Master Thesis		

Het overzicht van het programma van de afstudeerrichting *Landscape and Heritage* is als volgt.

Semester 1			Semester 2		
blok 1	blok 2	blok 3	blok 4	blok 5	blok 6
Cutting Edge Archaeology (6 EC)	Biography of Landscape (6 EC)	Tutorial (6 EC)	Elective or International (6 EC)	Archaeology, Heritage and Society (6 EC)	Master Thesis (18 EC)
Historical Landscapes and Archaeological Heritage (6 EC)	Archaeology, Museums and the Public (6 EC)		Thesis seminar/Master Thesis		

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

Dag 1 – Maandag 7 oktober

16.00 - 18.00 Intern startoverleg panel
18.00 - 21.00 diner panel

Dag 2 – Dinsdag 8 oktober – VU

9.00 - 9.15 Aankomst en welkom
9.15 - 10.45 Inzage documenten, voorbereid overleg en inloopspreekuur.
10.45 - 11.45 **Inhoudelijk verantwoordelijken (VU en UvA)**
11.45 - 12.00 pauze en intern overleg
12.00 - 13.00 **Studenten bacheloropleiding VU en UvA**
13.00 - 13.45 Lunch
13.45 - 14.45 **Docenten bacheloropleiding (VU en UvA)**
14.45 - 15.15 **Examencommissie VU**
15.15 - 15.30 Pauze en intern overleg
15.30 - 16.30 **Studenten masteropleiding (VU en UvA)**
16.30 - 17.30 **Docenten masteropleiding (VU en UvA)**
17.30 - 17.45 Pauze en intern overleg
17.45 - 18.15 **Alumni (VU en UvA)**

Dag 3 – Woensdag 9 oktober – UvA

08.30 - 8.45 Aankomst en welkom
8.45 - 10.15 Inzage documenten, overleg
10.15 - 10.45 **Examencommissie UvA**
10.45 - 11.30 **Formeel verantwoordelijken UvA**
11.30 - 12.15 **Formeel verantwoordelijken VU**
12.15 - 13.00 Lunch
13.00 - 15.30 Opstellen oordelen
15.30 - 15.45 voorbereiden mondelinge terugkoppeling
15.45 - 16.30 **Ontwikkelgesprek UvA en VU**
16.30 - 16.45 **Mondelinge terugkoppeling**

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken bestudeerd van de masteropleiding Archeologie. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij QANU en zijn op aanvraag beschikbaar.

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Documenten leestafel, visitatie Ba en Ma Archeologie (VU en UvA)

Studiehandleidingen

- Archeologie van Noordwest Europa in de prehistorie en Romeinse tijd (Ba 1)
- Archaeology of Cult (Ba 2)
- Archeologisch vondsmateriaal in context (Ba 2)
- Cutting Edge in Archaeology: Archaeology and Conflict (Ma, gemeenschappelijk VU-UvA)
- Ceramics in Archaeology (Ma, UvA)
- From Finds to People: Imagining the Past (Ma, VU)

Documenten mbt scripties

- ACASA BA scriptietraject met ingang van 2019-2020
- ACASA studiegidstekst bachelorscriptie 2019-2020
- UvA scriptiebeoordelingsformulier archeologie 2018-2019
- UvA scriptiereglement archeologie 2018-2019
- UvA studiegidstekst bachelorscriptie 2018-2019
- VU Archeologie Scriptiehandleiding BA Arch en BA OHW + Med arch
- VU beoordelingsformulier BA Arch en BA OHW 2018-2019
- VU FGW algemeen Scriptiereglement BA FGW-VU NL
- VU Studiegidstekst bachelorscriptie 2018-2019

Algemene UvA-documenten

- Facultair rapport onderwijsvisitaties
- Instellingsplan 2015-2020: Grenzeloos nieuwsgierig
- Notitie Taalbeleid onderwijs binnen de FGW: naar een Tweekalige Faculteit
- Facultair Strategisch Plan 2016-2020
- Vooruit Faculteit der Geesteswetenschappen: Innovatie in het bacheloronderwijs 2016-2018
- Kader Toetsbeleid
- Arbeidsmarktperspectief. Een onderzoek naar arbeidsmarktperspectieven onder alumni van de Faculteit der Geesteswetenschappen
- Examencommissie College of Humanities, Bachelorscripties en hun beoordeling

Algemene VU-documenten

- Instellingsplan 2015-2020
- Handboek Onderwijskwaliteit, Taalbeleid (versie 2019)
- Handboek Onderwijskwaliteit, VU-Toetskader (versie 2019)

Jaarverslagen UvA

Examencommissies:

- Jaarverslag 2017-2018, Examencommissie College of Humanities
- Jaarverslag 2017-2018, Examencommissie van de Graduate School of Humanities
- Jaarverslag 2016-2017, Examencommissie College of Humanities
- Jaarverslag 2016-2017, Examencommissie Graduate School of Humanities

Opleidingscommissies:

- Jaarverslag 2017-2018, OC BA Archeologie en Prehistorie
- Jaarverslag 2016-2017, ACASA-BA (=GLTC, OHW, Archeologie)

- Jaarverslag 2017-2018, OC Ma ACASA
- Jaarverslag 2016-2017, OC Ma ACASA

Jaarverslagen VU

- Jaarverslag examencommissie Faculteit der Geesteswetenschappen 2017-2018
- Jaarverslag examencommissie Faculteit der Geesteswetenschappen 2016-2017
- Jaarverslag OLC Oudheid FGW 2018-2019
- Jaarverslag OLC Oudheid FGW 2017-2018
- Jaarverslag OLC Oudheid FGW 2016-2017